

اشاره

مسابقاتی که در رشته‌های گوناگون علمی، فرهنگی و هنری در طول سال تحصیلی در مدارس برگزار می‌شوند، متنوع، جذاب، مؤثر و نشاط‌آورد و بسیاری از دانش‌آموزان، بخشی از قابلیت‌ها و مهارت‌های خود را از طریق این مسابقات کسب می‌کنند. در صورتی که مسابقات به‌طور مستمر و هدفمند و با مشارکت خود دانش‌آموزان برگزار شوند و به عنوان ابزارهای تربیتی و آموزشی مورد استفاده قرار گیرند، علاوه بر ارتقای سطح آگاهی و مهارت دانش‌آموزان می‌توانند باعث افزایش رغبت نسبت به کسب علم و دانش و امید به زندگی در آنها شوند.

بر این اساس، اطلاع دقیق معلمان و مدرسان هنر از تقویم هنری آموزش و پرورش ابزاری مناسب برای ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان و آماده‌سازی آنهاست.

کلیدواژه‌ها:

آموزش و پرورش، مسابقات فرهنگی و هنری، مسابقات پرسش مهر، جدول زمان‌بندی، استعدادیابی، مشارکت هدفمند

تقویم مسابقات هنری و ضرورت آگاهی معلمان هنر

حمید قاسم زادگان

دانش‌آموزان برگزیده، آیین‌نامه انضباطی و فصل سوم (شرح وظایف دبیرخانه و کمیته‌های ستاد اجرایی) شامل دبیرخانه کمیته فنی، کمیته ارزشیابی، کمیته روابط عمومی و تبلیغات، کمیته تغذیه و بهداشت و امداد، کمیته استقبال، پذیرش و اسکان، کمیته تدارکات و پشتیبانی، کمیته فوق برنامه، کمیته حفاظت و حراست، کمیته افتتاحیه و اختتامیه، فصل چهارم نحوه تنظیم و ارسال فرم‌های آماری مسابقات و فرم‌های داوری، فصل پنجم ضوابط اختصاصی رشته‌ها و در نهایت، معرفی رشته‌های فرهنگی و هنری شامل مسابقات قرآن و نهج‌البلاغه، مسابقات و جشنواره‌های ادبی، مسابقه هنرهای دستی و تجسمی، مسابقه هنرهای آوایی، مسابقه فیلم کوتاه و مسابقه هنرهای نمایشی است.

دفتر فرهنگی و هنری وزارتخانه (معاونت پرورشی) به ارسال کتاب اکتفا نکرده و با تهیه و ارسال بخشنامه‌های مختلف تلاش خود را در زمینه راهنمایی و هدایت متولیان مناطق، استان‌ها و شهرستان‌های مختلف کشور نشان داده است. در این مورد در بخشنامه‌های متعدد بر تکمیل دقیق فرم مشخصات آثار، مندرج در کتاب پیام مهر و تنظیم دقیق فرم آماری، تعداد شرکت‌کنندگان در **مسابقات فرهنگی و هنری** و مسابقات پرسش مهر به تفکیک جنسیت در بخش دانش‌آموزی و فرهنگیان (پرسش مهر) تأکید شده است. همچنین، دانش‌آموزان و معلمان عشایر و دفتر مدارس خارج از

در مسیر تعالی دانش‌آموزان در زمینه‌های مختلف، ایجاد رغبت زمانی تحقق می‌یابد که مدارس در برنامه‌ریزی‌های سالانه خود متناسب با نیازهای گوناگون فرهنگی، هنری و با مشارکت خود دانش‌آموزان فعالیت‌هایی را پیش‌بینی و در فواصل زمانی مختلف به‌طور مستمر اجرا کنند. همچنین زمینه ارتقای سطح آگاهی و انگیزه دانش‌آموزان دیگر و تحقق اهداف تربیتی را با فراهم آوردن اهرم‌های تشویقی در سطح منطقه، استان و کشور مهیا سازند.

سال‌هاست دفتر برنامه‌ریزی امور فرهنگی، هنری و فضاهای قرآنی وزارت آموزش و پرورش (معاونت تربیت‌بدنی و پرورشی) در این جهت و در زمینه اجرای دقیق دستورالعمل مسابقات فرهنگی و هنری و پرسش مهر با چاپ کتاب‌های گوناگون و به‌خصوص در این اواخر کتاب «پیام مهر» زمینه راهنمایی دقیق کارشناسان، مربیان، معلمان و دانش‌آموزان را برای برگزاری مسابقات مذکور و شرکت در آنها آماده کرده است. باید اذعان کرد بسیاری از تلاشگران عرصه علم و ادب و هنر ایران زمین فعالیت خود را از همین طریق در مدارس و با راهنمایی مربیان و معلمان آغاز کرده‌اند و استعدادهایشان شناسایی و به تدریج شکوفا شده است. کتاب پیام مهر در پنج فصل تدوین شده است؛ فصل اول (توضیحات) شامل کلیات، تعاریف، سطوح برگزاری اهداف مسابقات، اصول و سیاست‌ها و نمایه تشکیلات، فصل دوم (ضوابط) شامل ضوابط عمومی، ضوابط داوری، ضوابط اعزام

۶. کپی برداری از آثار نویسندگان دیگر ممنوع است و با شخص خاصی برخورد قانونی می‌گردد.

۷. نمایشنامه‌های ارسالی عودت داده نخواهد شد. در ادامه، در بخش دانش‌آموزی بر مسابقه هنرهای نمایشی و سرود دانش‌آموزی دختران و پسران نیز تأکید شده است.

قصد این نوشتار معرفی بیشتر و یادآوری ضرورت و اهمیت گوشه‌های از مسابقات فرهنگی و هنری و پرسش مهر در حوزه آموزش و پرورش بوده است، اما قطعاً آسیب‌شناسی این حوزه و حتی بخش دیگری از بدنه آموزشی وزارت آموزش و پرورش، که دانشگاه فرهنگیان و به‌ویژه مسابقات فرهنگی و هنری و پرسش مهر مراکز تربیت معلم است، وقت دیگری می‌طلبد و ان‌شاء...

در مجال‌های دیگر این نقد و بررسی با حضور کارشناسان به سرانجام می‌رسد. زمان تقریبی برگزاری مسابقات به قرار زیر اعلام می‌شود.

فراخوان مسابقات فرهنگی و هنری در نیمه دوم مهرماه هر سال تحصیلی، فراخوان مسابقات فرهنگی و هنری پرسش مهر در نیمه اول آذرماه هر سال تحصیلی، فراخوان مسابقات فرهنگی و هنری پرسش مهر دانشگاه فرهنگیان (مراکز تربیت معلم) نیز همانند آموزشگاه‌ها و مدارس است اما به چند رشته ادبی و هنری و تجسمی و فعالیت‌های قرآنی و کتاب‌خوانی محدود شده است که در گزارشی به اجمال به آن پرداخته خواهد شد.

از همکاری کارشناسان محترم آقایان ناصر فلاحی نصرت آبادی کارشناس مسئول هنرهای آوایی، روح... مال میر کارشناس مسئول هنرهای نمایشی و فیلم کوتاه و علی سلطانعلی کارشناس مسئول هنرهای دستی و تجسمی که اطلاعات مذکور را در اختیار رشد آموزش هنر قرار دادند، قدردانی می‌شود.

کشور نیز مورد توجه و تأکید قرار گرفته‌اند. برای مثال، در مسابقات فرهنگی (رشته‌های شعر، داستان، مقاله پژوهشی و مطالعه و تحقیق) تکمیل فرم‌های ۱ تا ۶ پیوست (از کتاب پیام مهر) در قالب سی‌دی و محیط word و ارائه آن در هنگام تحویل آثار ضروری دانسته شده است.

نیز در بخش فیلم کوتاه، این نکته تصریح شده است که دانش‌آموزان باید در فرم مشخصات فیلمنامه عوامل فیلم را که دانش‌آموز هم هستند، مشخص کنند (کارگردان، فیلمنامه‌نویس، تصویربردار، تدوینگر و بازیگران). در بخش هنرهای دستی و تجسمی بر حفظ آثار و اهمیت کار دانش‌آموزان تأکید شده است: «در همه مراحل مسابقات در آموزشگاه، منطقه شهرستان، استان و کشوری برچسب

شناسایی آثار هنرهای دستی و تجسمی به نحوی به اثر الصاق گردد که به راحتی جدا نشود. به‌ویژه در هنرهای دستی مانند قالی، جاجیم، گلیم و نمد اتیکت یا برچسب موردنظر باید از جنس مناسب باشد.»

در پیگیری‌های دفتر وزارتی مثلاً در نقاشی همگانی به استان‌ها تأکید شده است که «در راستای فعالیت (نقاشی همگانی) به شماره ۵۰۰/۹۹۳۴/۱۸۶ مورخ ۸۷/۱۰/۱۹ و پیگیری مستمر آن در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ خواهشمند است گزارش جامعی از روند فعالیت‌های فوق به صورت (تصویر، CD، فیلم و آلبوم) و شرح مکتوب به معرفی عوامل فعال مدارس، منطقه/ استان به تفکیک ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و جنسیت به همراه فرم‌های چک‌لیست بازرسی

تا تاریخ ۹۱/۳/۱۰ جهت بررسی و اعلام‌نظر به کارشناسی هنرهای دستی و تجسمی دفتر توسعه فعالیت‌های فرهنگی، هنری، اردویی و فوق برنامه ارسال فرمایید.»

همچنین، از آنجا که برنامه بررسی و داوری مسابقات پرسش مهر به‌طور هم‌زمان در مدارس در حال اجراست و فرهنگیان هم در آن دخیل‌اند، به مواردی از آن در بخش مسابقه نمایشنامه‌نویسی اشاره می‌کنیم.

در بخشنامه وزارت آموزش و پرورش آمده است: شیوه‌نامه مسابقه نمایشنامه‌نویسی پرسش مهر فرهنگیان
۱. موضوع نمایشنامه‌ها باید در راستای سؤالات مطروحه از سوی رئیس جمهور محترم باشد.

۲. متن نمایشنامه باید بر روی یک طرف کاغذ و به صورت تایپ شده باشد.

۳. قطع نمایشنامه‌ها به صورت A4 باشد و از ارسال آن در دفترچه‌های کوچک و مانند آن خودداری شود.

۴. مشخصات کامل نویسنده قید گردد.

۵. چنانچه نویسنده از منابعی جهت تحقیق یا برداشت استفاده کرده، نام منبع ذکر شود.